

Jaša
Zlobec

PROTISVET dovolj je bilo žalosti
mehkega obupa in klecavega pogleda
tisočerih tihih oči
dovolj prestrašenih in mirnih gibov
otožnosti nad sivostjo sveta
dovolj je bilo solz
zrcala zemlje

naj postane solza božji prst
in če se bog obrne vstran
naj postane solza sol grenke zemlje

. . .

njeno ostro seme iz křemena
naj zledeni v bodalo
če trenutek to nebo odpre
tako bodi
po krivem besedo skrivaš v sebi
naj se spremeni meso v besedo

solzo si otri
 iz trde zemlje ki si nanjo padal
 ki so te vrgli na razpoke njene
 prav tja na ostri rob

iz te zemlje rablja
 klije zdaj drugačna trava
 mehka stebila pokončnih mož
 uporne sulice
 svetlih oči
 iz njih obljava šelesti

nič več ne bom poljubljal svojih ran
 božal krvi ki mi iz ust odteka
 udarcev blagoslavljaj
 svetu namenjenih ki je edino moj

rastite sulice
 vaš lesket gladim
 lesketajočo se ostrino
 kot jež z bodicami razprt v obrambo
 do mehkega mehàk do zla najstrožji

. . .

začutiti stvari in biti strog
 ped za pedjo navznoter

preprosto voda
 brezglasno valujoča
 prozorna mehka snov
 igrivo blaga
 neusmiljeno izterja vsak svoj dolg

o saj ni barve
 prosojna kri življenja
 do trpljenja mehka
 ni se ji moč zlagati

kot oče svetopisemski in mati

. . .

tako vseskozi gre naprej
in teče
kakor usoda
samo po sebi od pamtiveka
brez muk in vozlov samoživo

s počasnimi in zanesljivimi koraki
s pečatom čudenja in razodetja

pomladni travnik s svojimi otroki
v brezvetrju trepet v tišini glas
trave
posmejejo se ivju
zamolkli slani
počasi vztrajno
navzgor obračajo

preprosto spletajo
tisto edino pravo
čarovno
namenjeno koraku
v nebo obrnjeno

. . .

neslišno kradoma pogled zatipa
po vseh kotih kakor dih
zdrsnejo dlani
tanko prislunhem odmevu najbolj preplašenemu
zrkla se z blazinico dotaknem
najbolj belega

napočil je čas
svet je prazen čist do bolečine
vse sem pustil za seboj
obrnil hrbet kitam
vezem krvavim

zbogom tujost
zbogom zemlja ki me dušiš
znova na čisto začenjam
z vso svojo krivdo nedolžno pisavo

STRAH

kako je umrla zgodovina

I
 ANTE CHRISTUM
 NATUM

pregladka je bila ravan
 kot steklo zglajena v črto spotegnjena
 ki jo je prerok pokazal
 z drhtečim prstom svojemu ljudstvu

rezilo brez vitkih šepetajočih bilk
 pesek brez solza izvirov
 brez studenca in njegove mavrice

strah
 je kot prijatelj sédel na ramena
 se je kot srajca ovil okoli hrbta
 se je zleknil smuknil okoli podplatov
 varni popotnik

štinideset let so živeli s strahom
 dan na dan s sestro puščavo
 se navadili dóma
 se navadili sovražiti
 kot britev gladko peščeno ravnico

II
 ANNO DOMINI

dva tisoč let so petrovi otroci
 v imenu ubitega sinu človeka
 sejali strah

ni jih potisnil ob zid njegov svetli pogled
 mrtvo truplo ni oživel
 farizej je vklesal v skalo zakon

moč premaga svoje očete
 sinovi zgube sramežljivost
 vnuki si z oddrobljenimi glavami
 sekajo stezo v prihodnost

moč na strahu gradi
 svoje zemeljsko kraljestvo

III vitezi okrogle mize
 zadnja krinka noči
 MERLINOVA poslednji zmaj ki bljuje strah
 OPOROKA

teologija večni prav
 kdor se ne boji mu bo šla glava

strah s počasnimi koraki
 vtiskuje svoje sledi
 kdor se mu z glogovim kolom upre
 bo pokončan z jekleno sulico v prsih

IV kot preblisk kot kaos sveta
 kot tančica jutra kot mavrica sredi sonca
 1789 vzdih vzdih

izza vogala blesk sekire
 v sekiri odblesk neba
 v nebu odblesk krvi
 v krvi odblesk strahu

ni mogoče s strahom barantati
 kdor ga okusi je star
 kdor ga okusi je bolan

strah ubija ljudi
 naj bojo plave ali rdeče krvi

V vse je mimo pariz in peterburg
 lesene cikle in cesarski strelski vodi
 1871—1918 sovjeti in boljševiški teror
 bežanje pred mušketami
 svobodna črna zastava rdeče oškropljena

strah beli črv kužno znamenje
 razširja svoje pajkovske noge
 do zadnjega kotička sveta
 do zadnjega kota duše

razpreti roke razpreti noge
 se skrčiti v embrij
 zbežati hrbèt pokazati
 mirno stati z obrazom?

vseeno
 strah gloda
 mikroskopski termit gre svojo pot

VI ko smo iz dečkov rasli
 v kaj
 1968 kam
 ko smo iz otrok dozoreli v mladeniče
 iz mladeničev
 v kaj
 v ječarje svojih sanj
 se ozrli v ilo ki nas je obrodilo
 pogledali okoli sebe

spet strah
 nič več praporov vrh hriba
 mrtvi so bojevniki časti
 mrtvi so uporniki jekla
 mrtvi so krti dneva v dan

edinole strah ostaja
 kot tisti drobceni prašek
 edino v sončnem žarku
 ga vidiš
 kako nemočno trepetava v bojazni
 bi padel bi v zraku ostal

VII zakaj mi je ravno mojzes moral pokazati prst
 zakaj moram poklekniti ravno zaradi svojih otrok
 1982 zakaj se bojim ravno zaradi tebe štefka

tu sem te končno našel strah
 tu se je končal moj dolgi pohod
 vse moje zvitosti so se razpletle
 ves moj pogum je tiho ugasnil
 dogorela sveča na hladni gomili

kako neskončno se bojim
za vašo usodo
moji ljubi

dva tisoč let rabljev
je gradilo nasip
da bi ostal sam

kaj je s tem strahom dandanes
mojim

Marjan
Tomšič

Pelegrinov sin

Frr . . . Frr . . . so drobno vztrepetavala škrjančkova krila, ko je obvisel visoko nad rumenečim žitom in je pršil vse naokoli svojo bodrilno gostobesednost. Klepetal je z vetrom in oblaki in travnikom hkrati. Pa lagal je, se pravi: si je kar naprej izmišljal razne štorije, jih ponavljal in spreminjal, jim dodajal in odvzemal. Veter ga je potrpežljivo poslušal, ko pa si je ptica le preveč izmišljala, je močneje pihnil vanjo

in odneslo jo je dol proti klasom. Ampak škrjanček se ni vdal; trmasto se je dvignil, ujel pravi trenutek in spet obvisel nad rumenim valovanjem. Zdaj je, nesramnež neumni, pripovedoval vsem, ki so ga hoteli ali morali poslušati, da vidi temna in še bolj temna, prav črna obzorja, da se pripravlja huda nevihta in se nebo barva tudi rdeče, temno in črno rdeče. Pripovedoval je tako živo, da se je nenadoma prestrašil sam sebe; kriknil je in se vrgel proti žitu, kot da bi ga zadele šibre in ga smrtno ranile. Topf . . . in hresk . . . je naredilo, ko je padel med klase in trde ter suhe bilke. Nekaj časa se je motal tik nad zemljo in delal se je, kot da je ranjen. Drobno je vztrepetaval, kljun je odpiral in je komaj komaj lovil sapo. Celó drobno glavico je